

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Ndc/31/2024
Identifikačné číslo spisu:	6124240418
Dátum vydania rozhodnutia:	17.12.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Bajánková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:6124240418.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne BIOCHYN s.r.o., Pod Párovcami 25/4757, Piešťany, IČO: 36 835 366, zastúpenej JUDr. Tomášom Klieštencom, advokátom, Piešťany, M. Waltariho 7, proti žalovanému UNIQA poisťovňa, a.s., so sídlom Praha 6, Vokovice, Evropská 810/136, Česká republika, IČO: 492 40 480, zahraničná osoba konajúca na území SR prostredníctvom organizačnej zložky: UNIQA poisťovňa, a.s., pobočka poisťovne z iného členského štátu, Bratislava, Krasovského 3986/15, IČO: 53 812 948, zastúpenému PRK Partners s. r. o., advokátska kancelária, Bratislava, Suché Mýto 1, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. 11C/38/2024, o zaplatenie 178.000 eur s príslušenstvom, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava IV s postúpením sporu, takto

rozhodol:

Nesúhlas Mestského súdu Bratislava IV s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica je d o d n ý.

Na prejednanie a rozhodnutie sporu vedeného na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. 11C/38/2024 je kauzálnie príslušný Mestský súd Bratislava III.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica ako súd príslušný na upomínacie konanie podľa zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o upomínacom konaní“), spis pôvodne vedený pod sp. zn. 34Up/423/2024 postúpil Mestskému súde Bratislava IV, ako príslušnému súdu na prejednanie sporu z dôvodu podaného návrhu žalobkyne na pokračovanie v konaní na príslušnom súde v zmysle § 14 ods. 3 zákona o upomínacom konaní.

2. Mestský súd Bratislava IV, spis vedený pod sp. zn. 11C/38/2024, predložil spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky v zmysle § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) na rozhodnutie o príslušnosti. Nesúhlas odôvodnil tým, že ide o obchodnoprávny vzťah (§ 262 ods. 1 a 8 Obchodného zákonníka) medzi žalobcom a žalovaným ako podnikateľmi, pričom sa týka ich podnikateľskej činnosti. Preto na prejednanie a rozhodnutie sporu v súlade s § 22 písm. a) CSP je kauzálnie príslušným Mestský súd Bratislava III.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Mestskému súdu Bratislava IV (ďalej len „najvyšší súd“) príslušný na rozhodnutie o príslušnosti podľa § 43 ods. 2 CSP, preskúmaním sporu dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava IV s postúpením sporu je dôvodný.

4. Podľa § 14 ods. 1 a 3 zákona o upomínacom konaní, odpor ktorý súd neodmietol odošle žalobcovi bez zbytočného odkladu spolu s výzvou, aby sa k nemu v lehote 15 dní vyjadril, a aby v tej istej lehote navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku. Ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a strany o tom upovedomí. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd strany upovedomí o pokračovaní v konaní.

5. Podľa § 36 ods. 1 a 2 CSP konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

6. Podľa § 40 CSP súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania, alebo predbežného pojednania sporu.

7. Podľa § 43 ods. 1 a 2 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená. Ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

8. Podľa § 13 CSP na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

9. Podľa § 15 ods. 1 CSP všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

10. Podľa § 22 písm. a) CSP na konanie v obchodnoprávných sporoch je príslušný Mestský súd Bratislava III pre obvod Krajského súdu v Bratislave.

11. Podľa § 2 ods. 3 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach súdov a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších prepisov (v znení zákona č. 428/2004 Z. z. a zákona č. 757/2004 Z. z.), sídlom Mestského súdu Bratislava III je mesto Bratislava; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Bratislava I, Bratislava II, Bratislava III, Bratislava IV a Bratislava V.

12. Podľa § 261 ods. 1, ods. 8 a 9 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej tiež „Obchodný zákonník“), táto časť zákona upravuje záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi, ak pri ich vzniku je zrejmé s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti. Pri použití tejto časti zákona podľa odsekov 1 a 2 je rozhodujúca povaha účastníkov pri vzniku záväzkového vzťahu. Zmluvy medzi osobami uvedenými v odsekoch 1 a 2, ktoré nie sú upravené v hlave II tejto časti zákona, a sú upravené ako zmluvný typ v Občianskom zákonníku, spravujú sa príslušnými ustanoveniami o tomto zmluvnom type v Občianskom zákonníku a týmto zákonom.

13. Z citovaného ustanovenia § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka vyplýva, že pri posudzovaní povahy

sporu je nutné prihliadať na podstatné okolnosti posudzovaného záväzkového vzťahu pri jeho vzniku a následne určiť, či sa takýto vzťah týka podnikateľskej činnosti daných subjektov. O obchodnoprávny záväzkový vzťah ide vtedy, ak bol uzatvorený medzi podnikateľmi a pri jeho vzniku bolo s prihliadnutím na všetky okolnosti zrejmé, že sa týka ich podnikateľskej činnosti.

14. Podľa § 2 ods. 1 a 2 Obchodného zákonníka podnikaním sa rozumie sústavná činnosť vykonávaná samostatne podnikateľom vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť za účelom dosiahnutia zisku alebo na účel dosiahnutia merateľného pozitívneho sociálneho vplyvu, ak ide o hospodársku činnosť registrovaného sociálneho podniku podľa osobitného predpisu. Podnikateľom podľa tohto zákona je: a) osoba zapísaná v obchodnom registri, b) osoba, ktorá podniká na základe živnostenského oprávnenia, c) osoba, ktorá podniká na základe iného než živnostenského oprávnenia podľa osobitných predpisov, d) fyzická osoba, ktorá vykonáva poľnohospodársku výrobu a je zapísaná do evidencie podľa osobitného predpisu.

15. Pre stanovenie súdnej príslušnosti je vždy významný obsah žaloby, ktorý formuluje žalobca, teda i to, akej súdnej ochrany sa dovoľáva (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 11. decembra 2019 sp. zn. 6Ndc/15/2019).

16. V predmetnom spore sa žalobkyňa domáha zaplatenia 178.000 eur s príslušenstvom z dôvodu poistného plnenia z poistnej zmluvy č. 3007002619 z titulu poistnej udalosti č. 5000154321, ku ktorej došlo poškodením žalobcovej kogeneračnej jednotky GE Jenbacher JMS 416 s následnou škodou na prerušení prevádzky bioplynovej stanice v Chynoranoch v dobe od 28. 12. 2021 do 12. 5. 2021. Strany v spore majú postavenie podnikateľov.

17. Vychádzajúc z uvedeného najvyšší súd dospel teda k záveru, že uplatnený nárok na náhradu poistného plnenia vyplýva z titulu poistenia zodpovednosti za škodu z podnikania, preto medzi stranami sporu ide o obchodnoprávny vzťah v zmysle § 261 ods. 1 a 9 Obchodného zákonníka.

18. Nesúhlas Mestského súdu Bratislava IV s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica je dôvodný. Na konanie v obchodnoprávnom spore s účinnosťou od 1. júna 2023 (§ 22 písm. a) CSP) je kauzálnie príslušný Mestský súd Bratislava III s tým, že k preskúmaniu kauzálnej príslušnosti došlo v súlade s § 40 CSP veta za bodkočiarkou do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednávania sporu.

19. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.